

УДК 621.436 (621.4-2)

ДАТЧИК ДИНАМІКИ КОЛЕСА ТРАКТОРА

Сміцков Д.С., студ., Антощенко Р.В., д.т.н., доц.

(Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка)

Дослідження динаміки функціонування мобільних машин вимагають визначення параметрів її стану як в цілому, так і окремих її елементів.

Проблема створення вимірювальних систем параметрів функціонування мобільних машин сільськогосподарського призначення з'явилася практично одночасно зі створенням трактора. Спочатку вимірювальні системи були призначені для підвищення експлуатаційних якостей машинно-тракторних агрегатів та базувалися в основному на механічних лічильно-обчислювальних елементах. Недостатня точність даних пристроїв не дозволяє ефективно їх використовувати на тракторах при підвищених швидкостях руху [1].

Для визначення динаміки колеса мобільної машини розроблено датчик, який складається з трьох осьового акселерометра і магнетометра (LSM303DLHC), а також трьох осьового гіроскопа (L3GD20). Датчик являє собою інерційно-вимірювальний пристрій, яке зібрано на базі STM32F3DISCOVERY. Мікроконтролер (STM32F303VCT6) передає дані по каналу 2,4 ГГц через радіо-модуль (nRF24L01) [2]. Датчик містить 3,7V Li-pol акумулятор. Датчик визначає швидкість обертання колеса мобільного машини (трактора або автомобіля) або ведучої зірочки гусеничного трактора. Він дозволяє без втручання в конструкцію визначити дійсну швидкість обертання колеса, орієнтацію в просторі.

На першому кроці обробки даних, що надходять від акселерометра, гіроскопа і магнітометри проводиться коригування їх значень. Коректований сигнал прискорень і кутових швидкостей обробляється за допомогою фільтра Butterworth. Фільтром Madgwick визначаються кути орієнтації датчика в просторі. Далі від прискорень віднімаємо відцентрову компоненту, віднімається з прискорень гравітаційна складова і отримуємо дійсне значення. Швидкість руху отримуємо інтегруванням прискорень. Кутові швидкості колеса, прискорення і швидкості обробляються фільтром Kalman. Коваріаційну матрицю шуму вимірювання і коваріаційну матрицю процесу оцінки розраховане по погрішностей датчиків.

Список літератури:

1. Антощенко Р.В. Динаміка та енергетика руху багатоелементних машинно-тракторних агрегатів: монографія. Х.: ХНТУСГ, «Міськдрук», 2017. 244 с.
2. Melnyk, V., Antoshchenkov, R., & Antoshchenkov, V. (2020). Determination of Mobile Machine Wheel Dynamics. In O. Sergiyenko, M. Rivas-Lopez, W. Flores-Fuentes, J. Rodríguez-Quiñonez, & L. Lindner (Eds.), Control and Signal Processing Applications for Mobile and Aerial Robotic Systems (pp. 1-25). Hershey, PA: IGI Global.